Dosarul nr. 1-22079371-05-21rji-18042023 Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Valeriu Curicheru

Curtea de Apel Cahul
D E C I Z I E
În numele Legii

22 iunie 2023 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,
judecând în componența:
***președintelui* completului de judecată, dnei:** *Galina VAVRIN*,
***judecătorilor*: dnei** *Natalia BONDARENCO* și **dlui** *Ion DĂNĂILĂ*,
cu participarea:
condamnatului: *Victor Eșanu,*
avocatului: *Svetlana Cotea,*
reprezentantului P-5 Cahul: *Andrei Mocanu,*

Judecând în ședință de judecată deschisă, recursul declarat de avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Eșanu Victor împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 06 martie 2023, pronunțată în cauza la plângerea condamnatului Eșanu Victor împotriva actelor Administrației Penitenciarului nr.5 Cahul.

Ascultând părțile, verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în recurs precum și în ședința de judecată, în baza celor constatate, Colegiul judiciar,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 06 iunie 2022, la Judecătoria Cahul, sediul Central a fost înregistrată spre examinare plângerea condamnatului Eșanu Victor privind anularea deciziei directorului adjunct interimar al Penitenciarului nr.5-Cahul, Dmitri Efimenco nr.65 din 26.05.2022, cu privire la încarcerarea deținutului în izolatorul disciplinar pe un termen de 5 zile, pe motiv că este una ilegală și tendențioasă. Cu decizia de sancționare a făcut cunoștință la data de 27 mai 2022.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 06 martie 2023, s-a respins ca neîntemeiată plângerea condamnatului *Eșanu Victor* privind anularea Deciziei directorului adjunct interimar al Penitenciarului nr.5- Cahul, Dmitri Efimenco nr.65 din 26.05.2022, prin care deținutul *Eșanu Victor* a fost sancționat disciplinar cu 5 (cinci) zile de izolare disciplinară.

Solicitarea recurentului.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, pe data de 13.03.2023, în termenul legal de atac, avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Eșanu Victor a atacat-o cu recurs prin

care a solicitat casarea încheierii recurate ca fiind neîntemeiată, cu pronunțarea unei hotărâri prin care a admite plângerea condamnatului privind anularea sancțiunii disciplinare.

În susținerea recursului fiind indicat faptul că organul acționat prin plângerea respinsă administrația Penitenciarului nr.5 din mun. Cahul prin decizia contestată nr. 65 din 26.05.2022 și-a argumentat necesitatea adoptării deciziei de sancționare disciplinară prin faptul că condamnatul ar fi încălcat prevederile art. 242/2 pct.8 Cod de executare potrivit cărora deținuților le este interzis automutilarea în orice mod și orice mijloace.

Din actele cauzei se constatată cert că deținutul a recurs la acest gest din motivul că administrația n-a dat dovadă de înțelegere și răbdare față de condamnat de a-i asigura, în primul rând, o consiliere psihologică, ori n-a reacționat la adresările lui prin toate posibilitățile oferite de regimul de deținere etc...

Examinând plângerea instanța a purces doar la audierea părților, nu și la administrarea unor alte mijloace de probă privind temeinicia celor invocate și argumentate de către condamnat, audierea unui psiholog pentru a stabili adevărul ce stă în spatele automutilării.

În acest sens instanța, potrivit principiului oficialității, urma să solicite de la administrația penitenciarului materialele privind investigarea nu doar a faptei de automitilare recunoscută de deținut, dar și a stării lui psihice, acte care ar fi deconspirat adevăratele motive care au servit generator de a recurge la automutilarea sancționată disciplinar.

La caz administrația nu și-a dat stăruința de a afla adevărul ce stă în spatele acțiunilor disperate ale condamnatului.

Toate aceste exigențe rezultă din obligația pozitivă a statului în persoana administrației penitenciarului de a efectua anchete eficiente în cazurile mutilării persoanelor deținute.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, „*termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii*”.

Din actele cauzei se constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 06 martie 2023, avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Eșanu Victor a declarat recurs la datat de 13.03.2023. Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

În ședința instanței de recurs, apărătorul condamnatului Eșanu Victor, *avocatul Cotea Svetlana* a solicitat admiterea cererii de recurs pe motivele invocate, cu casarea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06.03.2023, pe care o consideră neîntemeiată, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a plângerii condamnatului. Deși în instanța de fond condamnatul a încercat să explice care ar fi motivul gestului disperat de automutilare, instanța de fond nu a ținut cont ce explicațiile ultimului (că este bolnav). La caz au fost anexate doar rapoartele colaboratorilor penitenciarului, ne fiind analizate motivele comiterii acestui gest disperat.

Condamnatul Eșanu Victor a susținut recursul declarat în interesele sale și discursul avocatului. Până în prezent este provocat de administrația penitenciarului. A fost la medicul psihiatru, i s-a indicat tratament (pentru liniștire și somn), seara trebuie să administreze pastilele, în penitenciar i se dau la ora cinci. S-a adresat cu plângeri în mai multe instanțe (ANP, Procuratură) toți îl i-au în derâdere. I se cere respectarea regulamentului însă de drepturi nu beneficiază (mai bine de jumătate de ani stă fără televizor în celulă). Recent s-a automutilat mai nu a pierdut tot sângele. Hrana le fel nu corespunde gramajului stabilit de Guvern.

Reprezentantul Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul – Mocanu Andrei în instanța de recurs a pledat împotriva recursului declarat ca fiind unul neîntemeiat, solicitând menținerea soluției instanței de fond. Instanța de fond a elucidat toate aspectele pe faptul dat. actul de automutilare a existat, a fost documentat. Prin urmare sancțiunea a fost aplicată legal. Referitor la medicament se acordă la timp conform indicațiilor medicului. Ținând cont de faptul că sunt medicamente psihotrope acestea se administrează în prezența angajaților instituției. În prima instanță a comunicat că s-a automutilat din motiv că pastilele să-i fie dat în celulă și el ulterior să le administreze ceea ce nu este corect și nu se admite. Punctul medical din cadrul instituției penitenciare activează 24/24. Ținând cont de faptul că sunt medicamente psihotrope este riscul ca acestea să fie transmise în alte celule. Mai mult sub aspectul medicamentelor administrate, acest fapt nu constituie temei de automutilare. La caz se examinează faptul aplicării sancțiunii disciplinare, or acesta a fost aplicată legal. Sunt alte metode de protest care sunt prevăzute de legislație (greva foamei, sau depunerea cererilor la organul ierarhic).

Poziția instanței de recurs.

Audiind opinia participanților la proces, studiind materialele dosarului, analizând încheierea primei instanțe în raport cu argumentele invocate în cererile de recurs, Colegiul judiciar conchide asupra necesității respingerii recursului declarat de avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Eșanu Victor ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 06 martie 2023, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art. 448 Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanța respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă, recursul este nefondat.*

În corespundere cu prevederile art. 473^1 alin. (1) din Codul de procedură penală, *împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plîngere judecătorului de instrucţie din instanţa în a cărei rază teritorială se află organul respectiv*.

Analizând încheierea primei instanțe în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul judiciar constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 06 martie 2023, este una legală, întemeiată și motivată.

Judecarea cauzei în procedura de executare în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor penale, procesual-penale și de executare, care reglementează procedura respectivă.

În susținerea soluției date, Colegiul judiciar reține că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de prevederile Codul de executare și articolele 469 – 473[1] din Codul de procedură penală, care prevăd examinarea chestiunilor privind executarea hotărârilor judecătorești sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, clarificând circumstanțele relevante pentru soluționarea justă a cazului.

Încheierea recurată cuprinde în totalitate circumstanțele de fapt și de drept stabilite, probele pe care se întemeiază concluzia, norma legală în temeiul căreia este adoptată soluția, fiind pronunțată în conformitate cu prevederile articolelor 469 – 473[1] din Codul de procedură penală, contrar alegațiilor recurentului.

În ședința instanței de recurs s-a stabilit cu certitudine că, în procesul executării pedepsei cu închisoarea condamnatul Eșanu Victor a fost supus sancțiunii disciplinare prin Decizia emisă de directorul adjunct interimar al Penitenciarului nr.5 - Cahul, Dmitri Efimenco nr.65 din 26.05.2022, prin care față de deținutul Eșanu Victor a fost aplicată sancțiunea disciplinară „izolarea disciplinară pe termen de 5 zile", pentru faptul că la data de 20.05.2022, la ora 22:05 min., deținutul Eșanu Victor, deținându-se de unul singur în celula nr.33, s-a automutilat, provocându-și o plagă tăiată în regiunea gâtului, ulterior deținutul a fost escortat la Spital al mun.Cahul, pentru acordarea ajutorului medical. În urma examinării medicale și acordării ajutorului medical a fost stabilită diagnoza: plagă tăiată în regiunea gîtului.

În confirmarea legalității sancțiunii aplicate au fost prezentate copiile: deciziei de sancționare nr.65 din 26.05.2022; rapoartele din 20.05.2022 a inspectorilor din care rezultă constatarea faptei pentru care a fost sancționat condamnatul; proces-verbal de audiere a martorului Mogoli N., trimitere extras pe numele lui Eșanu Victor din 20.05.2022 potrivit căreia la ultimul a fost stabilită diagnoza plaga tăiată regiunea gîtului; comunicat special, explicația condamnatului Eșanu V.; încheierea cu privire la cercetarea abaterii disciplinare din 26.05.2022, prin care se constată comiterea abaterii disciplinare foarte grave, prevăzute de art. 242/2 alin.8) Cod de executare.

Reieșind din încheierea cu privire la cercetarea abaterii disciplinare din 26.05.2022 condamnatul a refuzat să depună explicații în scris pe cazul dat, însă verbal a indicat că față de el se încalcă drepturile. /f.d.27/.

Decizia nominalizată i s-a adus la cunoștință la data de 27.05.2022, condamnatul a refuzat să semneze, în acest sens a fost întocmit proces-verbal de aducere la cunoștința deținutului a abaterii disciplinare ce i se impută. Plângerea asupra deciziei de sancționare disciplinară nr.65 din 26.05.2022, a fost depusă de către condamnat la data de din 06.06.2022, deci cu respectarea termenului prevăzut de art. 248[1] alin.(1) Cod de executare.

Fiind investită cu dreptul de a soluționa prezenta plângere, instanța de fond a conchis temeinicia deciziei instituției penitenciare prin prisma prevederilor art. 246 alin.1) lit.e) al Codului de executare, *(1) În modul stabilit de prezentul cod şi de Statutul executării pedepsei de către condamnaţi, condamnatului îi pot fi aplicate următoarele sancţiuni disciplinare: e) izolarea disciplinară a: ... – condamnatului deţinut în penitenciar de tip închis – pe un termen de cel mult 20 de zile; ... .*

În speță s-a constatat că, condamnatul Eșanu Victor a fost sancționat pentru faptul automutilării prin ce a încălcat prevederile art.242^2 pct.8) din Codul de executare, ceea ce constituie abatere disciplinară foarte gravă – *„Condamnaţilor le este interzis: .....8) automutilarea în orice mod şi prin orice mijloace ori simularea conştientă a bolilor, stabilită şi confirmată de instituţiile medico-sanitare publice ale Ministerului Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale;”*.

În acest sens se constată că administrația penitenciarului corect a stabilit faptul încălcării de către condamnatul Eșanu Victor a prevederilor Codului de executare, care interzic condamnatului: *automutilarea în orice mod şi prin orice mijloace*.

Legalitatea sancțiunii aplicate se confirmă și prin prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați, potrivit secţiunii nr. 9 al Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, pct. 89 prevede faptul că deţinuţii sunt obligaţi să respecte întocmai cerinţele Codului de executare, prezentului Statut şi altor acte normative ce reglementează detenţia persoanei.

Analizând circumstanțele în temeiul cărora a fost aplicată sancțiunea disciplinare în privința condamnatului Eșanu Victor în raport cu suportul probator prezentat la caz și argumentele invocate de condamnat în plângere, instanţa a reținut că potrivit Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, condamnatului îi pot fi aplicate următoarele sancţiuni disciplinare:

a) avertismentul;

b) suspendarea dreptului la colete, pachete cu provizii şi banderole, cu excepţia bunurilor necesare pentru igiena individuală şi asistenţă medicală, pe un termen de cel mult 2 luni;

c) suspendarea dreptului la întrevederi de scurtă şi de lungă durată, pe un termen de cel mult 3 luni;

d) interdicţia de a locui în afara teritoriului penitenciarului, în cazul condamnatului care beneficiază de dreptul de a se deplasa fără escortă sau însoţire;

e) izolarea disciplinară a condamnatului deţinut în penitenciar de tip deschis sau semiînchis - pe un termen de cel mult 15 zile; - condamnatului deţinut în penitenciar de tip închis - pe un termen de cel mult 20 de zile; - femeii condamnate - pe un termen de cel mult 7 zile; - minorului condamnat - pe un termen de cel mult 3 zile;

f) transferarea condamnatului din regimul de resocializare sau, în cazul condamnatului la detenţiune pe viaţă, din regimul înlesnit în regimul comun de deţinere;

g) transferarea condamnatului în regim iniţial.

Prin prisma normelor pertinente speței este cert faptul că la constatarea abaterii disciplinare din partea condamnatului şi la aplicarea sancţiunii disciplinare administrația Penitenciarul nr.5 Cahul a respectat cu strictețe prevederi legale.

Materialele cauzei atestă că deținutul Eșanu Victor a fost sancționat pentru faptul automutilării prin ce a încălcat regimul de executare a pedepsei, fapt confirmat prin rapoartele colaboratorilor întocmite în acest sens.

Menționabil este faptul că însuși condamnatul în ședința instanței de recurs a confirmat că s-a automutilat (ca o formă de protest, deoarece nu i-au fost eliberate medicamente), invocând că de la el se cere respectarea regulilor, iar drepturile sale nu sunt respectate, menționând că de mai bine de 6 luni ni se acordă televizor în celulă și hrana nu corespunde gramajului stabilit de Guvern, or circumstanțele pe care le invocă condamnatul sub aspectul condițiilor de detenție nu prezintă obiect al dezbaterilor judiciare, așa cum la caz se verifică legalitatea sancțiunii de către administrația penitenciară.

Notoriu este faptul că potrivit certificatului de sancțiuni și stimulări aplicate condamnatului Eșanu Victor ultimul nu este la prima automutilare, mai mult ulterior acestei sancțiuni la data tot la data de 26.05.2022 Eșanu Victor s-a automutilat intenționat la antebrațul stâng și în regiunea gâtului, în pofida faptului că cunoaște că pentru nerespectarea anumitor drepturi poate depune plângeri către organele ierarhic superioare/instanța de judecată, prin urmare argumentul că nu i-au fost eliberate medicamentele prescrise de medic pentru a fi administrate ulterior, or reieșind din faptul că medicamentul prescris conține substanțe psihotrope, acesta urmează a fi administrat în prezența personalului medical pentru a evita transmiterea ulterioară a pastilelor către alți deținuți.

Astfel verificând argumentele invocate în plângerea condamnatului, instanţa de recurs constată că, decizie privind aplicarea sancțiunii disciplinare nr.65 din 26.05.2022 a fost emisă conform prevederilor legii.

Prin urmare, toate argumentele cu privire la încălcările admise în cursul efectuării cercetării abaterii disciplinare, și adoptării deciziei de sancționare, invocate de către recurent, nu pot fi reținute ca fiind întemeiate. Dat fiind că s-a stabilit faptul că condamnatul nefiind de acord cu faptul că nu i se transmite medicamentul (psihotrop)în celulă pentru administrare ulterioară, s-a automutilat, respectiv a admis încălcarea regimului de executare a pedepsei prin acțiunile sus-menționate, iar în consecință prin Decizia Administrației Penitenciarului nr. 5 – Cahul nr.65 din 26.05.2022, deținutul Eșanu Victor a fost sancționat cu disciplinar cu 5 (cinci) zile de izolare disciplinară, respectiv Decizia de sancționare din 26.05.2022 a fost emisă legal, iar sancțiunea aplicată este prevăzută de Codul de executare.

În acest context nu se poate invoca încălcarea prevederilor art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil, dat fiind că atât în instanța de fond precum și în cea de recurs s-a confirmat legalitatea deciziei emise de Administrația Penitenciarului nr.5 Cahul nr. 65 din 26.05.2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „izolare disciplinară pe termen de 5 zile” față de condamnatul Eșanu Victor.

În această ordine de idei instanța de fond justificat a respins alegațiile condamnatului cu referinţă la ilegalitatea deciziei contestate, or argumentele condamnatului sînt pur declarative în contextul probelor prezentate care demonstrează incontestabil faptul că condamnatul a admis încălcarea înserată în decizia de sancționare, mai mult ultimul continuă să admită astfel de încălcări.

Relevant este că sancţiunea disciplinară a fost stabilită și aplicată prin prisma caracterului, gravității şi motivului abaterii disciplinare, de persoana condamnatului, comportamentul lui înainte şi după săvîrşirea abaterii disciplinare şi atitudinea în timpul procedurii, de influenţa sancţiunii disciplinare aplicate asupra corectării şi reeducării condamnatului, în scopul respectării regulilor stabilite privind executarea pedepsei şi în vederea asigurării securităţii colective şi individuale.

În lumina celor relatate instanța de fond just a reținut că Decizia Administrației Penitenciarului nr. 5 – Cahul nr.65 din 26.05.2022 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare a fost emisă în corespundere cu cadrul legal, respectiv careva drepturi sau interese legitime ale condamnatului nu au fost încălcate de către instituţia care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare, fapt ce atestă netemeinicia plângerii condamnatului Eșanu Victor.

În corespundere cu prevederile art. 473[1] Cod de procedură penală *judecătorul desemnat cu atribuţiile judecătorului de instrucţie nu este în drept să se pronunţe asupra nucleului şi oportunităţii actelor preparatorii ce au servit drept temei pentru aplicarea sancţiunii disciplinare, ceea ce nu-l împiedică pe condamnat să se adreseze nemijlocit organelor competente de resort pentru verificarea anumitor circumstanţe relatate judecătorului de instrucţie.*

Prin urmare, Colegiul judiciar analizând situația de fapt stabilită la soluționarea plângerii condamnatului Eșanu Victor cu referire la ilegalitatea deciziei de sancționare şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acestuia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, consideră că alegațiile recurentului sunt lipsite de temei juridic și faptic, fapt ce instituie respingerea recursului ca fiind nefondat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 06.03.2023.

Călăuzindu-se de prevederile articolelor 447 și 449 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Cotea Svetlana în interesele condamnatului Eșanu Victor. Se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2023, pronunțată în cauza la plângerea condamnatului Eșanu Victor împotriva actelor Administrației Penitenciarului nr.5 Cahul.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei, *Judecător* *Judecător*

Galina VAVRIN *Natalia BONDARENCO* *Ion DĂNĂILĂ*